

Ανακεφαλαιοποιήσεις, "πιστολιές", κουρέματα και (παχιές) επιδοτήσεις

14/Φεβ/2019 00:03

Ο θόρυβος και η αναστάτωση σχετικά με μια πιθανή ανακεφαλαιοποίηση των ελληνικών τραπεζών, έχει φουντώσει τις τελευταίες ημέρες. Βασική αιτία της αναταραχής, η αλλαγή του νόμου Κατσέλη.

Η συγκεκριμένη αλλαγή, λόγω της προσφιούς κυβερνητικής τακτικής, για "αναδιανομή" των χρημάτων των φορολογουμένων και εύνοιας προς τους κακοπληρωτές (στρατηγικούς και μη), προδιαθέτει για αυξημένες επισφάλειες των τραπεζών. Αυτές οι επισφάλειες, με τη σειρά τους, μπορούν μόνο να μεταφραστούν σε αυξημένες ανάγκες κεφαλαίων για την αναπλήρωση εκείνων που είναι αναγκαία για την κάλυψη των υπέρογκων ζημιών.

Η ανάγκη αυτών των κεφαλαίων, σε συνδυασμό με τη χρήση από τις τράπεζες των απαιτήσεων αναβαλλόμενου φόρου από το δημόσιο ως μέρος των εποπτικών κεφαλαίων, είναι βέβαιο ότι θα οδηγήσουν σε ανάγκη νέας ανακεφαλαιοποίησης του ελληνικού τραπεζικού συστήματος.

Πιθανότατα όχι άμεσα, αλλά αρκετά σύντομα πάντως. Ίσως και σε λιγότερο από 12 μήνες. Τα τελικά ποσά που θ' απαιτηθούν, εξαρτώνται απολύτως από τον ακριβή χρόνο, τον τρόπο υλοποίησης και την συνολική διαδικασία που θ' αποφασιστούν για τον χειρισμό των NPEs.

Στο σημείο αυτό, χρειάζεται να τονισθεί ότι η ανάγκη ανακεφαλαιοποίησης μιας τράπεζας ή του τραπεζικού συστήματος μιας χώρας, αποφασίζεται πρώτα και κύρια από τον επόπτη (δηλ. την ΕΚΤ και τον SSM στην περίπτωση της Ευρώπης) και δευτερευόντως από τους μετόχους. Η εκάστοτε κυβέρνηση έχει κυρίαρχο λόγο μόνο όταν υπάρχουν ειδικές συνθήκες κρίσεως και μόνο για τον τρόπο με τον οποίο θα υλοποιηθεί η (όποια) ανακεφαλαιοποίηση. Τυπικά τουλάχιστον...

Επίτου πρακτέου, η εμπειρία έχει δείξει ότι παίζουν σημαντικό ρόλο όλες οι πλευρές και η τελική απόφαση συνυπολογίζει όλα τα δεδομένα της εκάστοτε κατάστασης, συμπεριλαμβανομένων και

των πολιτικών. Πράγμα το οποίο, φυσικά, τελικά οδηγεί σε σημαντικά μεγαλύτερες απαιτήσεις κεφαλαίων, απ' όσα θα χρειάζονταν κανονικά, εφόσον οι αποφάσεις λαμβάνονταν αποκλειστικά με τεχνοκρατικά κριτήρια...

Από 1ης Ιανουαρίου 2016 μία ανακεφαλαιοποίηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μπορεί να διεξαχθεί μόνο με βάση τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας Διάσωσης και Εκκαθάρισης Τραπεζών (Bank Recovery and Resolution Directive – BRRD – μπορείτε να την διαβάσετε [εδώ](#), σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ).

Προσοχή: μια αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που αποφασίζεται από τους μετόχους, υπό κανονικές συνθήκες, σε Γενική Συνέλευση, λόγω επιχειρηματικών προοπτικών κ.λπ., είναι ένα τελείως διαφορετικό ζήτημα.

HBRRD έχει ενσωματωθεί στο Δίκαιο όλων των χωρών-μελών της ΕΕ (με μικρές κατά τόπους διαφοροποιήσεις, λόγω αντίστοιχων ιδιαιτεροτήτων). Στην Ελλάδα η ενσωμάτωση έγινε με τον ν. 4335/2015 και εφαρμόστηκε (μερικά) στην τρίτη ανακεφαλαιοποίηση των Ελληνικών τραπεζών, τον Νοέμβριο 2015.

Υπάρχει (εξαιρετικά) εσφαλμένη εντύπωση πως η Οδηγία (άρα και ο νόμος) επιτάσσει, απαραίτητα και στο 100% των περιπτώσεων, την εφαρμογή της διαδικασίας bail-in. Δηλαδή, πως είναι υποχρεωτικό το "κούρεμα" των υποχρεώσεων των τραπεζών προς τους πιστωτές τους. Στις οποίες υποχρεώσεις φυσικά, περιλαμβάνονται και οι μη εγγυημένες καταθέσεις (δηλ. αυτές με ύψος μικρότερο των €100.000/λογαριασμό/τράπεζα)...

Ισχυρισμός ο οποίος, δεν ευσταθεί. Στην πραγματικότητα η ακριβής διαδικασία, η σειρά με την οποία αξιολογούνται οι πιστωτές για το "κούρεμα", ακόμη και το εάν αυτό θα συμβεί τελικά, εξαρτώνται από πολλούς και διάφορους παράγοντες. Με βάση τις προβλέψεις της BRRD, έχει σημαίνουσα σημασία το είδος του προβλήματος που προκάλεσε την ανεπάρκεια εποπτικών κεφαλαίων, το ακριβές είδος του τραπεζικού ιδρύματος (π.χ. εμπορικό ή επενδυτικό), το συνολικό ύψος των υποχρεώσεων ανά είδος πιστωτή (senior, junior κ.λπ.) και πολλά ακόμη...

Εκτόςδε από την παραπάνω ποικιλία επιλογών, κατά την προσφιλή συνήθεια των γραφειοκρατών των Βρυξελλών, έχει προβλεφθεί ένα απέραντο (και ακαθόριστο) πλήθος από παραθυράκια "δημιουργικής ασάφειας", που δίνει απεριόριστες ουσιαστικά δυνατότητες ερμηνειών και επακόλουθων επιλογών.

Επιγραμματικά και απλοϊκά, θα μπορούσε να πει κανείς ότι, μια πραγματική διαδικασία bail-in είναι αναπόφευκτη στις μισές περίπου των περιπτώσεων που προβλέπει η Οδηγία. Και από αυτές, λίγο παραπάνω από τις μισές, περιλαμβάνουν υποχρεωτικά το κούρεμα καταθέσεων.

Δυστυχώς, μετά από δέκα χρόνια κρίσης και τρεις ανακεφαλαιοποιήσεις, η BRRD είναι αμείλικτη στην περίπτωση του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος: η όποια ανακεφαλαιοποίηση θα πρέπει να περιλαμβάνει κούρεμα καταθέσεων, απαραίτητα!

Ευτυχώς όμως, μετά από δέκα χρόνια κρίσης και την φυγή καταθέσεων πολλών δεκάδων δις

ευρώ, οι μη εγγυημένες καταθέσεις (δηλ. αυτές άνω των €100χιλ/λογαριασμό/πρόσωπο/τράπεζα), σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, είναι πολύ μικρό μέρος του συνόλου. Ενώ, πάντα σύμφωνα με τις πληροφορίες, στην συντριπτική τους πλειοψηφία αποτελούν εταιρικές, "ταμειακές" και άλλες, καταθέσεις.

Αυτοί οι δύο παράγοντες, καθιστούν ένα κανονικό κούρεμα καταθέσεων, στην δεδομένη κατάσταση, μη ρεαλιστικό και ασύμφορο. Διότι οι ζημιές για την χώρα και την οικονομία, θα ξεπερνούσαν κατά πολύ τα κέρδη. Τόσο πολύ ώστε, πέραν του βαρύτατου πολιτικού κόστους, θα επέφεραν οπωσδήποτε σοβαρότατες νομικές συνέπειες, για όποιον το αποφάσιζε...

Εναλλακτικά, υπάρχει η επιλογή επιβολής "εκτάκτου εφάπαξ φόρου περιουσίας για εθνικούς λόγους", ο οποίος θα μπορούσε να επιβληθεί σε όλες τις καταθέσεις. Ακόμη και "από το πρώτο €".

Κάτι τέτοιο, τεχνοκρατικά θα είχε κάποια λογική (υπό προϋποθέσεις). Όμως δεν προβλέπεται σε καμία περίπτωση της Οδηγίας ή του 4335! Καμία απολύτως. Άρα είναι ιδιαίτερα δύσκολο να πιεστεί η κυβέρνηση να εφαρμόσει κάτι σχετικό...

Ειδικά εφόσον, για την ίδια θα ήταν μία εντελώς παράλογη ενέργεια. Διότι δεν έχει κανένα (πολιτικό) νόημα να προσπαθείς να μαζέψεις ψήφους, κάνοντας μαζικά ρουσφέτια σε όποιον αντέχει ν' ακούει και για να "κερδίσεις" μερικές ψήφους μπαταχτσήδων, ν' "αρπάζεις" χρήματα απ' όλη την υπόλοιπη κοινωνία. Απλά "δεν βγαίνουν τα νούμερα"...

Άρατο "κούρεμα καταθέσεων", υπό οποιαδήποτε μορφή, δεν πρέπει να θεωρείται μία ρεαλιστική πιθανότητα! Αυτό είναι ξεκάθαρο...

Όταν όμως μιλάμε για την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ+6 και τον Αλέξη Τσίπρα, αυτά είναι μικρολεπτομέρειες. Δεν τ' αφήνουν να τους σταθούν εμπόδια, ποτέ.

Γι' αυτό και βρήκαν τρόπο να ευνοήσουν τους "πιστολιαστές δανείων" (κατά την γλώσσα της πιάτσας).

Πως; Προτείνοντας να αναδιρθρωθούν κόκκινα δάνεια πρώτης κατοικίας, ώστε να έχουν πολύ μικρότερη δόση. Της οποίας μικρότερης δόσης, ένα ποσοστό (οι πληροφορίες το θέλουν να βρίσκεται στο large 1/3 της δόσης), θα **ΕΠΙΔΟΤΕΙΤΑΙ** από το κράτος!

Πουθα βρεθούν τα χρήματα για την επιδότηση; Μα από το υπερπλεόνασμα, φυσικά!

Πως προκύπτει το υπερπλεόνασμα; Μα από τους φόρους μας, βέβαια! Οι οποίοι θα χρειαστεί ν' αυξηθούν για να διατηρηθεί στα παρόντα επίπεδα, καθώς υπάρχει ρητή και ψηφισμένη υποχρέωση της χώρας!

Φυσικά, η κυβέρνηση θεωρεί ότι κανείς δεν πρόκειται να συνδυάσει την αύξηση των φόρων, με την επιδότηση της δόσης κόκκινων δανείων. Απλά, θα την αποδώσει σε κάποια "αυταπάτη" και

πάλι...

"Κι εμείς;", αναρωτιέστε σίγουρα! "Εμείς τι κάνουμε;!" Εμείς, με τις υγείες μας, να χαιρόμαστε και ν' απολαμβάνουμε την "σοφία του λαού". Και να ελπίζουμε (μάλλον φρούδα) ότι έβαλε μυαλό...

Πέτρος Λάζος

petros.lazos@capital.gr

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)